

GODIŠNJA NAGRADA ZA 2008.

MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA

Godišnja nagrada Hrvatskog muzejskog društva za 2008. godinu dodijeljena je Muzejima Hrvatskog zagorja za muzeološki projekt CRAFTATTRACT – TRADICIJSKI OBRTI – NOVE ATRAKCIJE ZA KULTURNI TURIZAM, koji je trajao 14 mjeseci, i to od lipnja 2007. do kraja kolovoza 2008. godine. Projekt je sufinanciran od Europske Unije u okviru programa INTERREG IIIA SLO-HU-HR u području prekogranične suradnje hrvatskih i slovenskih kulturnih i državnih institucija, a u okviru mjere koja promiče zajednički prostor kulture i turizma. Tema projekta je bila korištenje tradicijskih resursa za potrebe kulturnog turizma sa svrhom spašavanja brojnih tradicijskih obrta, znanja i vještina bogatog povijesnog naslijeđa koje ubrzano nestaju. Nositelji projekta s hrvatske strane bili su Muzeji Hrvatskog zagorja, a nacionalni partner bila je Krapinsko-zagorska županija. Sa slovenske strane nositelj projekta bilo je Znanstvenoraziskovalno središče Bistra Ptuj, dok su nacionalni partneri bili Pokrajinski muzej Murska Sobota i Pokrajinski muzej Ptuj, te grad Ptuj.

S hrvatske strane središte projektnih aktivnosti bio je Muzej „Staro selo“ Kumrovec, jedna od ustrojbenih jedinica Muzeja Hrvatskog zagorja, a koordinacija projekta bila je u Gornjoj Stubici, sjedištu MHZ-a. Projektni menadžer bila je ravnateljica Muzeja Hrvatskog zagorja gospođa Goranka Horjan, ujedno i autorica idejnog prijedloga projekta, a suradnici su bili viša konzultantica Branka Šprem Lovrić, voditeljica baze podataka Tihana Lovrić i asistent, etnolog Mladen Kuhar. Sa slovenske strane projektni menadžer bio je dr. sc. Aleš Gačnik iz Znanstvenoraziskovalnog središča Ptuj, a stručni suradnici bili su Metka Fujs i Jelka Pšajd.

Osnovni cilj projekta bio je stvaranje sinergije između tradicijskih obrta, vještina i nematerijalne baštine s muzejskom strukom i sektorom turizma, stvarajući nove atrakcije u pograničnom području.

CRAFTATTRACT je osmišljen s ciljem stvaranja odgovarajuće platforme koja će tradicijskoj kulturnoj baštini u pograničnom području Slovenije i Hrvatske omogućiti opstanak, a kulturnom turizmu dati nove sadržaje. Pored povezivanja nositelja tradicijskih znanja i vještina, te mladih polaznika putem radionica, projekt dugoročno i izravno stvara mogućnosti za korištenje njihovih vještina u različitim programima.

Od niza projektnih aktivnosti izdvajamo osnivanje Centra za tradicijske obrte i vještine – prvog u Republici Hrvatskoj – unutar institucije Muzeja Hrvatskog zagorja, a u sastavu Muzeja „Staro selo“ u

Kumrovcu. Etnolozi zaposleni u Centru su tijekom terenskog istraživanja na području Krapinsko-zagorske županije prikupili vrijedne podatke o stanju i očuvanosti tradicijskih obrta, znanja i vještina, o stanju majstorskih radionica i o spremnosti obrtnika za uključivanje u edukacijske i kulturno-turističke programe. U Centru je počeo i upis sakupljenih podataka u bazu podataka otvorenog tipa, koja se stalno nadopunjava, a koja je kompatibilna s isto takvom bazom sa slovenske strane. U okviru toga napravljena je i popularna *Knjižica majstora – nositelja tradicijskih znanja i vještina* s obje strane granice, kao zajedničko hrvatsko i slovensko izdanje – i to na tri jezika: hrvatskom, slovenskom i engleskom (nakladnik Znanstvenoraziskovalno središče Ptuj).

U okviru projekta održana je 2008. g. i međunarodna stručna konferencija i okrugli stol na temu *Tradicijski obrti – izazov za kulturni turizam*. Radovi s konferencije objavljeni su u Zborniku. Kao rezultati navedenih akcija predloženo je formiranje turističkih ruta.

Tijekom trajanja Projekta održane su radionice tradicijskih obrta, znanja i vještina s ciljem upoznavanja vlastite tradicijske kulture i baštine i prenošenja znanja na mlađe generacije. Isto tako realizirane su zajedničke hrvatsko-slovenske izložbe tradicijskih predmeta na pet mjesta u pograničnom području: u Kumrovcu, Gornjoj Stubici, Ormožu, Beltincima i Ptuju. Predmete na tim izložbama izradili su polaznici edukativnih radionica na području Krapinsko-zagorske županije, te Podravja i Pomurja, a neki od tih predmeta darovani su Muzejima Hrvatskog zagorja za zbirku tradicijskih suvenira.

Radom i aktivnostima kroz projekt CRAFTATTRACT prikupljene su informacije od iznimnog značaja za očuvanje tradicijskih znanja i očuvanja nematerijalne baštine. Kroz Projekt uspostavljene su nove dimenzije međunarodne suradnje hrvatskih i slovenskih muzejskih institucija, te je stvorena vrlo dobra podloga za buduće programe suradnje. Podloge Projekta korištene su i u izradi aplikacija Republike Hrvatske za UNESCO-ovu listu nematerijalne baštine koje je radilo Ministarstvo kulture RH.

Iskustva tog Projekta korištena su za nove pothvate i programe s kojima će biti omogućeno i korištenje EU fondova.

Zbog svega navedenog Ocjenjivački sud je ovom nagradom htio naglasiti da taj u neku ruku pionirski projekt može poslužiti kao uzor i inspiracija drugim muzejskim sredinama i zajednicama na području Hrvatske da se i sami uhvate u koštac sa sličnim temama.